

KŐSZEK ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám dra 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyitlír sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítatnak meg.

Az Élelmezési Hivatal.

Megalakult az Élelmezési Hivatal: az a központ, az a dictatura, amelyet Németország már rég megállapított, amelyre már az egész ország várt és amelyet a politikus urak ismét saját pártszempontjaikból igyekeztek lehetetlenné tenni. Az ország nepe a legnagyobb örömmel üdvözli a kormányt, hogy ez a hivatalt végre megalakította, mert csak ettől remélhetjük igazán, hogy az ország közlelmezésében olyan rendet teremt, amilyenre már rég szükségünk, lett volna olyan rendet, amely biztosítja, ha talán háborus szükségességben is, de mindenkinek a rendes élelmezését és ellátását.

A hivatal megalapításáról szóló rendeletben egy öröndetes meglepetés érte az ország közönségét. Az ellenzéki politika orgánumainak támasaiból az világított, ki, hogy a kormány itt egy közönséges adminisztratív hivatalt akar felállítani, amely alá lesz rendelve egyes kormányközvegeknek és így végeredményében ezeknek a különböző kormányközvegeknek, illetve azok ma annyira kifogásolt rendeleteinek lesz a közvetlen végrehajtója. Ebben a formájában a Központi Élelmezési Hivatal valóban nem tudott volna megfelelni a kívánalmaknak, amelyeket hozzá úgy az állam, mint a lakosság lüzött.

A kormány azonban sokkal jobban felismerte a valódi helyzetet mert a Központi Élelmezési Hivatal szükségesebb semhogy ilyen félintézkedést csinálna. Az ország a legnagyobb meglepetéssel, de egyben örömmel olvasta a rendeletet, amely a Központi Élelmezési Hivatal felállításáról szolt és amely határozottan körvonalazta ennek a hivatalnak teljessen önálló és a népélelmezés minden részére kiterjedő hatáskörét. Kétségtelen, hogy ez a hivatal a mai formájában képes lesz arra, hogy a háborualkotta határok között a lakosság közlelmezését lehetőleg megjavítsa. Természetesen, hogy a hivatal elnöke, Báró Kürthy Lajos milyen módon fog

hozzafogni az élelmezés kérdésének rendezéséhez, arról ma mégközelebbi adatokat nem tudunk de egy már bizonyos, hogy az a teljes és kiterjedt hatáskör, amellyel őt a kormány rendelete alapján felruházta, minden esetre biztató momentum, mert így valóban egy kézben lesz összepontosítva mindaz, ami az élelmezés kérdésében fontos és lényeges.

Az élelmezési hivatalról és annak vezetőjéről szólván, még egy rendkívül fontos momentumot akarunk leszögezni. Ez a momentum báró Kürthy Lajos egyik hírlapi nyilatkozatának egyik mondata. Az új élelmezési dictator, — úgy hisszük szabad ezt a meghatározást használnunk — egyik hírlapi nyilatkozatában kijelentette, hogy minden alkalommal meg fogja hallgatni a szönyegen forgó kérdések nem hivatalbeli szakértőit is. Ez a liberalizmus az, amit nagyon ala kell huznunk, mert az lesz a legnagyobb garancia arra, hogy az élelmezési hivatal működése valóban meg fog felelni a kívánalmaknak. A helyzet ugyanis az, hogy a hivatalokban ülő, iroasztal mellett dolgozó hivatalnoknak, még ha a legkitünőbb elméleti tudással rendelkeznek is, nincs annyi tapasztalatuk a háborus viszonyokat illetőleg, mint a gyakorlati embereknek. A háboru mar sok mindenféle gazdasági elméletet felborított, és ezeket az elméleteket ha ma a közélet terén alkalmazni akarnók, abszurdumokat idéznék elő. Ugyanez a helyzet a közlelmezésnél is. Ma csak gyakorlati szempontból készült intézkedések állják meg a helyüket, mert a legjobban kigondolt, kicirkalmazott és megalapozott rendelkezések is csodót mondanak, mihelyt a mindennapi élettel érintkezésbe jutnak.

Örömmel kell tehát az egész ország nevében üdvözölnünk az új élelmezési hivatal, amely remélhetőleg felhasználja nagy hatalmát és gyakorolva a fenntebb vázolt szükséges liberalizmust, valóban meg fogja oldani háborus közlelmezés rég vajudó kérdését.

Háboru van!

Bojkott is van! Polgári front is van! Katonai front is van, — igaz! — de ott majdnem kizárólag szivekről van szó! Jön a golyó, beleszalad a szivbe — pont! — Nekünk azonban gyomrunk van: kedves, tehetetlen gyomrunk! Ennek dolgozunk, robotolunk nehéz verejtékkel, ennek kedveskedünk finom kalácsokkal ezért udvarlunk esizmás parasztnak, ezért csalunk, hazudunk, görömbáskodunk, becsapódunk — ha kell, ezért licitalunk rá a szomszédra; vakon engedelmessé rabszolgái vagyunk. Felséges gyomrunk tartalmaért áldozatot nem ismerünk!

Furcsa! A katonák szivvel harcolnak, mi a gyomorral; a csukaszürkék nem félnek, mert meg tudnak halni, mi remegünk, hogy nem tudunk megélni.

Igy iszonyatos volna a háboru, így csak az ember állati tulajdonságainak megnyilatkozása lenne. Pedig nem az. A háborunak is van erkölése, mely megkívánja a teljes odaadást a kitüzött, helyesnek elismert eszmékért, sőt megkívánja az odaadás legmagasabb fokát: az életet, de megkívánja a vagyont és kényelmet is. A német nép azért legyőzhetetlen, mert habozás nélkül veti a küzdelembe ezeket az értékeket.

Vert, szivet pazarló bökezűséggel adunk, de gyomrunkat — csak muszájból! Vitam et sanguinem, sed avenam non!

A háboru felebbezhetetlen ítélet a nemzet élete fölött: az önfeláldozástól függ a felmentés vagy halál. Tertium non datur! Csak értékes, áldozatkész nemzet képes minden javát, saját magát kockára enni végtelen céljaiért. Ezért álltunk itt ezer évig.

Most ismét elérkezett a megpróbáltatás órája. Jaj volna nekünk, ha könnyűeknek találhatnánk. Ez a világorkán elsöpri a gyenge, magtalan államokat.

Mi tudunk áldozni, vértanunemzet vagyunk,

Egy sir...

Egy sir domborút fönn Galiciában.

— E messzi-messzi sirról álmodom. —
Óh, hogy örülnék, ha odamehetnék
S leborulhatnék szent sirhalmodon!

Elmondanám, hogy milyen bús vagyok.

Elpanaszolnám anyai keservem.

Elmennék, — el, de hasztalan:

Nem találnék rád úgy sem Egyetlenem!

Jeltelen a sírhely, — ahol elfordeltek,

Még csak egy fejfa sem jelöli neved;

A domb is besüppedt, vadvirág benötte,

Most meg hótakaró borítja e helyet.

Pihenj, pihenj én drága szép Magzatom;

Ne zavarja meg semmi édes álmod.

Adjon a testednek az Úr nyugodalmat

És lelkednek örök, szent világosságot!

(Galicia, 1916. jan. 18. — Trybuchomeze.) Schultz Imre.

Háborus apróságok.

XXII.

A Narajovka mellett.

Az az állás, amely a Horozanka patakól a Zlota Lipáig húzódott, megváltozott. Irhatok tehát ma róla anélkül, hogy bármit is elárulnék vele az ellenségnek.

Bucszóban egy négyemeletes létrán még egyszer felmásztam a körisfára, amelynek sűrű lombosatu koronájában, tizenöt méternyire a földtől, a megfigyelő fészkelte be magát. A körisfa udvarház gyümölcsös és fásor közt, első pillanatra olyan mint egy kastély, de komolyan szemügyre véve mégis csak egy egyszerű lengyel parasztláz: gerenda és

vályog. A falába egy munkásosztag bomba ellen védett fedezéket ásott, mert az ellenség már gránátokat vetett a domb tetejére és repülői fejünk felett keringtek. De hiába kíméltem a dombos vidéken a lövészárkokat, amelyekben honvédek, osztrákok, németek, törökök áttörhetetlen éreftat alkotnak. Az erdőben ásták meg azokat. Jobbról egy erdei ut húzódott a toustobáyi templomtorony felé. Ugyanabban az irányban egy kereszt emelkedett. És most már felismertem ami erdönket — az ellenséget és azt a kopár térséget, ahol tegnap voltunk. A védőműveknek nyoma sem látszott, csak a kereszt állott még, tegnap irányjelzője az élőknek, ma emlékeztető a holtakra.

Az oroszok eltakarították halottaikat, csak az elvágott drótok közt hevernek még oroszok. Mozdulatlanul fekszenek, a fejuk a földbe vajt teknőkből kandikál ki, amelyeket maguk ástak.

A szegény halottak, szolt az őrmester, egész éjjel az esőben feküdtek. Embereink oda szeretnének menni, de az őrmester óva inti őket. Az őrmester már a háboru eleje óta a haretéren van, kétszer megsebesült és attól tart, hogy az oroszok újabb csalafintaságáról van szó. Kissé eskiklandozni akarja előbb a halottakat.

Valamennyien ott állnak az árkok lépcsőin és figyelik az „elesetteket”.

Az őrmester egy kézigranátot hajít az oroszok felé. Ebben a pillanatban az egyik orosz katona felemeli feketeszakallas fejét. A kőben nem mertek előbbre jönni és halottaknak tetteik magukat, hogy a mienket kiesalogassák jól védett állásaikból. A szakállas fej a kézigranát láttára villámgyorsan fedezékébe bujik vissza.

A kadét balkezében revolvert szorongat, jobb-jában egy kézigranát és halkan utasításokat ad embereinek. Az őrmester újabb gránátot hajít el, amely a drótsövényben felrobban.

Nagyon messze vannak!

Most már fegyvergránátokat lönek ki a mieink,

a gránátok az oroszok közt robbannak föl és az egyik orosz vitustáncot jár a földön.

A szakállas fej újra látható és vad kétségbeeséssel felemeli balkarját a megadás jeléül. Példáját követik még ketten és nemsokára valamennyi „halott” felugrik és felemeli karjait.

A morva katonák esehül rájuk szólnak, az oroszok már úgy tesznek, mintha át akarnának jönni. A kadét és az őrmester azonban figyelmeztetik embereiket, hogy az orosz katonák hátradugott jobb kezükben kézigranátot szorongatnak.

Az őrmester az egyik katona kezéből kirántja a puskát, megnyomja a ravaszt, és nem is célóz. A nagy feketeszakallas orosz áldólag kiterjesztett karjával hasravágódik. Nagy ordítás támad az oroszok közt, nem tudom ki ordított, hirtelen kézigranátok füstölögnek, egy darabig keringenek az árkokban... egy orosz sem jut állásunkig, kézigranátjaik csak azokat olték meg, akik elvetették.

A gazemberek morog az őrmester, kézigranátokkal akartak ránk torni. A hadapród elgondolkozik, és aztan csak annyit mond:

Csak este temethetjük el őket. Az őrmester megismétli ezt esehül, emberei helyeslően bólogatnak. Végeztek az ellenséggel, gyűlölet nélkül, szánalom nélkül.

Két eseh katona szalutálva megáll a hadapród előtt és kérdez valamit. A hadapród végignéz az előttében és a szemközti erdőszélére, mielőtt dönt: igen, átkutatathatók a halottakat.

Ketten azonnal kimisztak az árkokból és a drótsövényen át odamennek az elesett oroszokhoz és átkutatják kenyérsájkjukat. Odaat az erdőből néhány lovás dorren, hogy elriasszák őket. De a két katona nem törődik vele és nemsokára két puskával térnek vissza drótvágókkal ellátott puskákkal. A másik egy nagy ollót nyujt át a hadapródnak a hódolat jeléül. Aztan leül az árok lépcsőjére és győr a ködve nézegeti azt a három szem cukrot, az zsakudányul ejtett.

Orsovánál és az erdély déli határhegység tulsó oldalán tovább folyik a harc. Csernahévíztől északra és Campolungtól északra meghúsultak a románok támadásai.

Macedoniában megvert szerbek. Macedóniai front. Bolgár gyalogság szerb osztagokat, amelyek a Cserna hajlásának keleti részében kezdetben sikereket értek el, kiindulási állásába vetett vissza, miközben nagy veszteségeket okozott neki.

A dobrudsai orosz-román hadsereg pusztulása. A Dobruzsában menekülő orosz román hadsereg teljes felbomlásban menekül a Duna deltája felé. A vert sereg aligha lesz képes a legesekélyebb ellenállásra, mert tréning, lőszer szállítványaik valósággal megfeneklenek a sárban és a menekülők elől is elzárják az utat. A menekülő élelmiszereszlópok legnagyobb részét az ellenség elfogta, más részük eltévedt ennek következtében a katonaság, mely felélte a magával vitt élelmiszerkészletet, valósággal éhez. Már nem is csapatkeretekben, de csoportonként menekülnek és igyekeznek részt a braiui, részint a réni pontonhidakon keresztül biztosabb földre.

Roman magaslakok elfoglalása. Az Erdős Kárpátokban és a délről szomszédos magyar román határhegységben, eltekintve járőrtevékenységtől, esős időjárás mellett nyugalom volt. A Vöröstorony szorosától délkeletre hannoveri és mecklenburgi vadászoknak előző napi sikereit tovább fejlesztve, több szívesen védelmezett román magaslati állást rohammal elfoglalt. Ezen a vidéken legutóbb lefolyt harcokból 18 tisztet és több, mint 700 főnyi légénységet szállítottunk be. A Szurdoki szorosától délnyugatra a románok egyik oldaloszlópontját visszacsorították.

Mackensen Braila és Galatz előtt. A Morning Post jelenti Bukarestből: Mackensen hadserege Braila és Galatzot veszélyezteteti, sőt Besszarabiát is fenyegeti. A többi ellenséges seregek a Moldova felé törnek előre.

Antant haditanács Romaniáért. A Secolo jelenti Párisból: Az antant szövetségesek nagykozelei és katonai meghatalmazottjai Briand elnökelete alatt, Poincaré jelenlétében összegyűltek és megállapították a folyamatba teendő rendszabályokat Románia megmentése érdekében.

A „Deutschland“ tengeralattjáró kereskedelmi hajó másodszer is sikeresen tette meg az utat Amerikába. Egy ízben annyira üldözték hogy 10 óra hosszat halált a víz alatt.

A nemetek kiürítették a Vaux erődöt. A Maastól keletre a tüzérharc több ízben nagy hevessegre fokozódott. A franciák eddig Vaux erőd ellen intéztek nehez agyuktól romboló tüzet, mely erődöt csapataink parancsra és anélkül, hogy az ellenség zavarta volna őket és ahol előzőleg fontos részeket felrobbantotta, az új folyamán kiürítették.

Olasz városok bombázása. November 1-én este teng-részeti repülőrajunk igen sikeresen megtámadta Cervignanot San Giorgi di Nogarát, Pierist, Gradót és a monfalconei Aarie műveket. Az említett helyek katonai mutárgyain, vasuti telepein, valamint a gradói repülőállomás egyik csarnokán számos találatot értek el.

Az olaszok 9-ik offenzívája. A gorzi grófságban az olaszok új offenzívát indítottak. A második és harmadik olasz hadsereg, amelyeket a legutóbbi nagy harcok óta friss csapatokkal erősítettek meg. Gorzról lefele támadnak. Az első általános támadást, hála csapataink hősiességének, visszavertük. Miután az ellenséges tüz rendkívüli hevessegre fokozódott, az ellenséges gyalogság rohamra indult. A Wippach völgyben a Vetojbitától keletre emelkedő magaslatokat mindenáron el akarták foglalni. Itt a szűk területen harcavetett hét dandárt teljesen visszavertük. A Karszt fensík északi részén az olasz gyalogság tometámadásába kezdett, mely eleinte szétlőtt legelső állásainkon túl tért nyert. Csapataink átkaroló ellen támadásai az olaszokat ismét visszavetették Lokvicza azonban az ellenség kezén maradt — Ebben a támadásban nyolc hadosztály vett részt. A fensík déli részt. A fensík déli részén a bős támadásokkal szemben összes állásainkat megtartottuk. A esata sikerében kiváló része van a 27. száma karinthiai landwehr gyalogezrednek és a bevált 32. számú nyugat galienai népfelkelő gyalogezrednek. Ezek az ezredek álló helyben verték vissza az ellenséges támadásokat és a legnagyobb türelvél szemben es kártartottak. A 41. és 11. gyalogezred is raszolgalt minden dícséretre. — Több mint ezer embert elfogtunk és het gépfegyvert zsákmányoltunk.

Német-magyar kisasszonyt keresek,

ki nagyobb gyermekeknek a tanuláiban segítkezik és jól kézimunkáz. — Cim a kiadóhivatalban.

Élesett hősök

emlékét művészi rajzokban festményekben megörökítheti

„Rafael“ arcképfestészeti műintézet után xx Budapest, VII., Rákóczi-ut 24. szám.

Arjegyzék ingyen. — Helyi képviselők kerestetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Kik szeretett édesanyánk, illetve anyósunk

Özv. Orend Károlyné

elhalálózása alkalmából részvétüket nyilvánították, fogadják ezuton halás köszönetünket a gyászoló család.

VESZEK

régi butorokat, üvegeket, porcellánt, képeket, csipkéket, műfogakat, régi aranyat

és ezüstöt. Minden héten Köszegeen vagyok és a legnagyobb árakat fizetem. Kérek értesítést egy levelezőlapon. J. HERSCHKOWITZ Szombathely.

A rekvirált kenderspárgát teljesen pótolja az elsőrangú és az eddig forgalomba levő minőségekkel össze nem hasonlítható

“PÁTRIA” papirspárga

Allandó nagy raktár.

Raktárról bármily mennyiségben azonnal szállítható. Ára: 1, 2, 2½, 3, 4 mm. vastagságban K 3 60. Legkevesebb fajtánként 5 kg.-os postacsomag költségek és érték utánvétellel.

ZSÁKZSINEG vágva és kötegelve kg-ként K 4.

MinDen megrendelést késedelem nélkül elintézzünk.

“PÁTRIA” PAPIRGYÁR

BUDAPEST, VII. RAKOCZI-UT 6. Telefon 83-63.

Megyei képviselők, Ügynökök, Utazók kerestetnek.

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeset, a legmagasabb áron minden mennyiségben készpénzfizetés mellett veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

olaj-, gépszir, kocsiencs nagykereskedők BUDAPEST, IX. Hentes-utca 17.

Interurbán telefon: József 14-50.

Kiadó

a Kelcz-Adelffy-u. 7. sz. házban két földszintes utcai szoba, konyha, éléskamara mellékhelyiségekkel.

Nagy megtakarítás üzleteknek, gyáraknak, malmoknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb s legtartósabb

papirspárgát

Csomagolásra 2, 2½, 3 és 4 mm. vastagságban kgként K 3 50, 100 kg. K 340 —

Postacsomagokhoz kgként K 4 20, 100 kg. K 400 —

Szőlőkötözéshez (2 és 2½ mm) kgként K 3 50, 100 kg. K 340.

Zsákszinegeket 4 mm-esből vágva és kötegelve kgként K 3 60, 100 kg. K 350 —

árban szállítja pécsi raktáraiból utánvétellel a PÉCSI KERESKEDELMI és IPARBANK R. T. áruosztálya Pécs.

5 kg nál kevesebb nem küldhető. Papirkötelek. Elismerő nyilatkozatok. Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Bécsúj helyben

1916. nov. hó 8.-án

Gross-Viehmarkt

in Wiener-Neustadt.

ló- szarvasmarha- és tenyészmalacvásár

tartatik.

Azonkívül minden szerdán és szombaton nagy sertésvásár.

Földbérlet.

Főméltóságú Herceg Esterházy hitbizományához tartozó Sopronvármegye Kethely és Alsólászló határában fekvő c/a 279 kat. hold kiterjedésű gazdasága a hozzá tartozó épületekkel egyetemben 1917. év január hó 1-étől 6 esetleg 12 évre bérbeadatik.

A teendő ajánlatok alanti címre küldendők be, legkésőbb 1916 év december hó 1-ig.

A Köszege—Soproni vasut felsőlászlói vagy Sárvár-Köszegei vonat alsólászlói állomásáról a birtok könnyen elérhető és megtekinthető és az Alsólászlón lakó uradalmi gazda a birtokot az érdeklődőknek megmutatja.

A szerződési feltételek úgy a központi igazgatóságnál Kismartonban, ugyszinte alant irt hivatalnál betekintheők.

Lakompak, 1916. október 25.

Herceg Esterházy Hitbizományának Erdőfelügyelősege

Lakompak.